

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

Érkezett: **2008 DEC 23.**

**T/8381. számú
törvényjavaslat
a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét érintő egyes törvények
módosításáról**

**Előadó: Dr. Veres János
pénzügyminiszter**

Budapest, 2008. december

2009. évi ... törvény

a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét érintő egyes törvények módosításáról

1. §

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) a 78. §-t követően a következő 78/A. §-sal egészül ki:

„78/A. § (1) Pénzügyi intézmény által vállalt, a sztenderd módszer alkalmazásakor a 76/A. § (1) bekezdés *i*) pontjába sorolható kitettségi osztály esetén, a kitettség vállaláskori értéke – ha a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához az ingatlanon kívül nincs más elismerhető hitelkockázati fedezet – nem haladhatja meg az ingatlan piaci értékének száz százalékát.

(2) A pénzügyi intézmény (1) bekezdésben meghatározott kitettségeinek együttes értéke nem haladhatja meg a fedezetül szolgáló ingatlanok együttes piaci értékének hetven százalékát.

(3) E § alkalmazásában az ingatlan piaci értéke az az érték, amelyen eladási szándék esetén az ingatlan – attól az ügylettől függetlenül, amelynek a fedezetét képezi – az értékelés időpontjában értékesíthető lenne, feltételezve a megfelelő hirdetést, a felek jól értesültségét és körütekintését.”

2. §

A Hpt. 151. §-a (3) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Felügyeletnek e törvény, továbbá a prudens működésre vonatkozó jogszabályok, valamint az MNB tv., a pénzforgalomról szóló jogszabályok előírásainak súlyos megsértése esetén meg kell tennie a szükséges intézkedéseket, illetőleg kivételes intézkedéseket (157-160. §), ha a pénzügyi intézmény]

„*a*) szavatoló tőkéje nem éri el a 76. § (1)-(2) bekezdésben rögzített tőkekövetelmény hatvan százalékát.”

3. §

A Hpt. 163. §-a (2) bekezdésének bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép, és a bekezdés a következő *d*) ponttal egészül ki:

„Az (1) bekezdés *b*) pontja szerinti helyzet különösen akkor áll fenn, ha”

„*d*) a hitelintézet anyavállalatának felügyeletét ellátó felügyeleti hatóság arról tájékoztatja a Felügyeletet, hogy olyan válsághelyzet állt elő, amely veszélyezteti az anyavállalat pénzügyi stabilitását.”

4. §

(1) A Hpt. 210. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A lakossági kölcsönszerződés vagy fogyasztóval kötött pénzügyi lízingszerződés esetén kizárólag a kamatot, díjat vagy költséget lehet egyoldalúan – az ügyfél számára kedvezőtlenül – módosítani abban az esetben, ha a szerződés az abban egyértelműen, konkrétan meghatározott, a módosítandó költségelemre kihatással bíró feltételek megváltozása esetére ezt lehetővé teszi. Annak bizonyítása, hogy a módosítást a szerződés lehetővé teszi, a

pénzügyi intézményt terheli. Ha a feltétel változása a költségelem csökkentését teszi indokolttá, azt is érvényesíteni kell. Ugyanazon feltétel változása csak egy díjlem változását indokolhatja.”

(2) A Hpt. 210. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A (3) bekezdésben meghatározott szerződések esetén kamatot, díjat vagy költséget érintő, egyoldalú, az ügyfél számára kedvezőtlen módosítást – referencia kamatlábhoz kötött kamatnál a kamat módosítása kivételével – a módosítás hatálybalépését megelőzően legalább hatvan nappal hirdetményben közzé kell tenni. A módosításról és a törlesztőrészlet ebből adódó változásáról az érintett ügyfeleket legkésőbb a módosítás hatálybalépését negyven nappal megelőzően postai úton, vagy más a szerződésben meghatározott közvetlen módon is értesíteni kell, továbbá elektronikus kereskedelmi szolgáltatás nyújtása esetén az ügyfelek számára folyamatosan és könnyen hozzáférhető módon, elektronikus úton is elérhetővé kell tenni.”

(3) A Hpt. 210. §-a a következő (5)-(7) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A (3) bekezdésben nem szabályozott szerződések esetén kamatot, díjat vagy egyéb szerződési feltételt csak akkor lehet egyoldalúan, az ügyfél számára kedvezőtlenül módosítani, ha a szerződés ezt a pénzügyi intézmény számára – külön pontban – egyértelműen meghatározott feltételek, illetve körülmények esetére lehetővé teszi. Az üzletszabályzat kamatot, díjat érintő – az ügyfél számára kedvezőtlen – módosítását a módosítás hatálybalépését tizenöt nappal megelőzően, hirdetményben közzé kell tenni, elektronikus kereskedelmi szolgáltatás nyújtása esetén az ügyfelek számára folyamatosan és könnyen hozzáférhető módon, elektronikus úton is elérhetővé kell tenni.

(6) A kamat, díj vagy költség ügyfél számára kedvezőtlen módosítása esetén – referencia kamatlábhoz kötött kamatnál a kamat módosítása kivételével – az ügyfél a módosítás hatálybalépése előtt jogosult a szerződés ingyenes felmondására.

(7) A szerződés egyoldalúan nem módosítható új díj bevezetésével. Az egyes díjak szerződésben meghatározott számítási módja, konkrét összege vagy felső határa egyoldalúan, az ügyfél számára kedvezőtlenül nem módosítható.”

5. §

A Hpt. 213. §-a (1) bekezdésének *d)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza]

„*d)* azon feltételeknek, illetőleg körülményeknek a részletes meghatározását, amelyek esetében a hiteldíj megváltoztatható,”

6. §

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2007. évi CXXXV. törvény (a továbbiakban: Psztv.) 7. §-a a következő *f)* ponttal egészül ki, egyidejűleg a § jelenlegi *f)-o)* pontjának jelölése *g)-p)* pontra változik:

[A Felügyelet feladata:]

„*f)* a 4. §-ban meghatározott szervezetektől és személyektől származó információk és adatok, továbbá a hivatalosan ismert és a köztudomású tények alapján a pénzügyi piacok folyamatos felügyelete,”

7. §

A Psztv. 9. §-ának (1) bekezdése a következő *l)* ponttal egészül ki és a jelenlegi *l)* pont jelölése *m)* pontra változik:

[A Felügyelet honlapján közzéteszi]

„*l)* a szabályozott piac kereskedési napjainak beosztását,”

8. §

A Psztv. 12. §-a (1) bekezdésének *e)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Felügyeleti Tanács hatáskörébe tartozik:]

„*e)* a Felügyelet felügyeleti ellenőrzéssel kapcsolatos stratégiájának, valamint az ellenőrzési tervének és módszertanának jóváhagyása azzal, hogy az ellenőrzési tervnek a 4. § hatálya alá tartozó pénzügyi szervezetek méretéhez, tevékenységének jelentőségéhez, jellegéhez, nagyságrendjéhez és összetettségéhez igazodó mértékben legalább háromévente helyszíni elemeket is tartalmaznia kell, valamint”

9. §

- (1) E törvény a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.
- (2) Hatályát veszti a Psztv. 9. §-a (1) bekezdésének *k)* pontjában a „valamint” szövegrész.
- (3) E törvény 1-8. §-a a hatálybalépését követő napon hatályát veszti. Ez a bekezdés a hatálybalépését követő második napon hatályát veszti.
- (4) A Hpt. – e törvény 1. §-ával beiktatott – 78/A. §-ában foglalt rendelkezések kizárólag az e törvény hatályba lépését követően kötött szerződésekre alkalmazandóak.
- (5) A Hpt. – e törvény 4. §-ával módosított és beiktatott – 210. §-ának (3)-(4) és (6)-(7) bekezdéseiben foglalt rendelkezések kizárólag az e törvény hatályba lépését követően kötött szerződésekre alkalmazandóak.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Javaslattal célja, hogy erősítse, hangsúlyosabbá tegye a pénzügyi ágazat felügyeletét abból a célból, hogy a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete működésének hatékonysága növekedjen. A korábbi szabályozáshoz visszanyúlva a Javaslattal ismételt megjelenik, hogy a Felügyelet ellenőrzési tervében a helyszíni elemeket is rögzíteni kell, figyelemmel az adott pénzügyi szervezetek méretére, tevékenységére. Továbbá érintésre kerül a lakossági kölcsönszerződések és fogyasztókkal kötött pénzügyi lízingszerződések egyoldalú módosítási gyakorlata is annak érdekében, hogy bekövetkezése esetén erről a fogyasztó személyre szabottan értesítést kapjon, mégpedig olyan határidőben, amikor a változás elfogadásának alternatívájaként lehetősége van más szolgáltatóhoz átszerződni. Ehhez biztosítani kell a felmondás ingyenességét.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Javaslattal mind egyedileg, mind a hitelfortfolio szintjén behatárolja a pénzügyi intézmény által vállalható kitettségek értékét, ha annak fedezete kizárólag ingatlan.

A 2. §-hoz

A Javaslattal magasabb szinten állapítja meg azon szavatoló tőkére vonatkozó határértéket, amikor a Felügyeletnek meg kell tennie a kivételes intézkedést.

A 3. §-hoz

A Javaslattal támogatja azon esetkör, amikor a Felügyeletnek az adott intézményhez kivételes intézkedésként felügyeleti biztost kell kirendelnie. Ennek keretében a jövőben felügyeleti biztos kirendelésére kerül sor, ha az anyavállalat székhelye szerinti felügyeleti hatóság arról értesíti a Felügyeletet, hogy olyan válsághelyzet áll elő, amely veszélyezteti az anyavállalat pénzügyi stabilitását. Ezzel lényegében megakadályozhatóvá válik a tőkekivétel, amely – ennek hiányában – a hazai pénzügyi szektor stabilitására lenne negatív hatással.

A 4. §-hoz

A Javaslattal célja, hogy korlátozza a pénzügyi intézmények egyoldalú, az ügyfél számára hátrányos szerződésmódosítását. Biztosítani kell, hogy az ügyfél valóban értesüljön a kedvezőtlen változtatásról, és lehetősége legyen felmérni más pénzügyi intézmény szolgáltatásait is. A módosítás szerint ezért hirdetményben történő közzététel mellett közvetlen módon is értesíteni szükséges az ügyfelet a szerződésmódosításról. Az ügyfél 60 napon belül, a módosítás hatálybalépését megelőzően ingyenesen felmondhatja a szerződését.

Az 5. §-hoz

A Javaslattal egyértelműsíti, hogy a hiteldíj megváltoztatására kizárólag a szerződésben meghatározott esetekben van mód.

A 6. §-hoz

A Javaslattal a Felügyelet alapvető feladatává teszi a pénzügyi piacok folyamatos felügyeletét.

A 7. §-hoz

A Javaslát a szabályozott piac kereskedési napjainak beosztásával kiegészíti a közzététel szabályait.

A 8. §-hoz

A Javaslát célja annak egyértelműsítése, hogy a Felügyelet ellenőrzéssel kapcsolatos stratégiájának, tervének helyszíni elemeket is tartalmaznia kell az adott szabályozott intézmények mérete, tevékenységük jelentősége függvényében.

A 9. §-hoz

A paragrafus hatálybalépési, deregulációs és átmeneti rendelkezéseket tartalmaz.